

процес, що використовується для зміни станів і особливостей об'єкта управління.

Менеджмент як сучасна наука і практика управління підприємством, що діє в умовах ринкової економіки, передбачає створення умов для ефективного функціонування і розвитку господарської діяльності.

На нашу думку, основними принципами управлінської політики підприємства є демократизм управління, від якого залежить готовність до співробітництва; розуміння окремих людей та їхніх потреб; справедливість; дотримання рівності й послідовності. Управлінська політика підприємства має на меті створення згуртованого, відповідального та високопродуктивного трудового колективу.

Економічний механізм управління базується на системі економічних принципів, законів, методів управління і таких важелів виробництва, як прибуток, ціна, фонди стимулювання, розвиток відносин власності та маркетингу, а внутрішньофірмовий менеджмент – це сукупність принципів, методів і засобів управління ресурсами підприємства з метою досягнення максимальної ефективності й прибутковості. Розрізняють три види внутрішньофірмового менеджменту: генеральний, менеджмент виробничо-господарської діяльності (лінійний) та менеджмент персоналу.

Отже, менеджмент та управління економічними процесами в Україні перебувають під значним впливом чинників зовнішнього та внутрішнього характеру. Економіка України поки що не є остаточно ринковою, її структура малоефективна, тому вона дуже відчутно реагує на кон'юнктурні коливання світової економіки. В сучасних умовах практично не існує дієвої системи регулювання економіки України, здатної протистояти зовнішньому впливу, тому Україна відчутно потерпіла від останньої економічної кризи.

УДК 338.46

Н.Ю. БОРА
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИНКУ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день, ринок медичних послуг в Україні перебуває у стані так званої трансформації. Це пов'язано з оголошеним процесом реформування системи охорони здоров'я в Україні, що в свою чергу зробить вагомий внесок у розвиток ринку медичних послуг зокрема.

Українська система охорони здоров'я в умовах сьогодення вимагає докорінних змін та реформ, що викликані вимогами часу та ринку, зокрема. Докорінні зміни медичної галузі передбачають створення абсолютно нової системи надання медичної допомоги, яка базуватиметься на запровадженні страхової медицини, тобто введення платної медицини та системи оплати за надані послуги. Тому при формуванні та розвитку нової системи охорони здоров'я, необхідно перейняти зарубіжний досвід країн з ринковою економікою та врахувати ті помилки, через які пройшли інші країни.

Перебуваючи на стадії свого розвитку, ринок медичних послуг забезпечує потенційним споживачам належний доступ до якісного медичного обслуговування, впливаючи на збільшення тривалості життя, покращення здоров'я, збереження генофонду нації. На жаль, в Україні сучасний ринок медичних послуг є складним, багаторівневим, поліфункціональним утворенням, формується спонтанно і хаотично, а в деяких регіонах доволі повільно.

Ринок медичних послуг являє собою сукупність наявних та потенційних товарів та послуг спрямованих на захист і відновлення здоров'я потенційних споживачів медичної послуги.

У маркетингових системах охорони здоров'я в Україні немає місця такому поняттю, як медична допомога, а існує елемент ринку - медична послуга. Медична допомога - категорія неринкових відносин лікаря і пацієнта. Згідно з Конституцією України, медична допомога надається кожному громадянину країни безкоштовно в мережі державних та комунальних закладів охорони здоров'я. Відповідно до законодавства України, в закладах охорони здоров'я недержавної форми власності невідкладну медичну допомогу надають безкоштовно. Медичні послуги - вид корисної діяльності, що не створює матеріальних цінностей, вони, як правило, не приводять до володіння чим-небудь [1].

Специфіка медичної послуги у порівнянні з медичною допомогою полягає в єдності її змісту і соціально-економічної форми. Змістова сторона – це й є медична (лікувально-профілактична) допомога, яка формується конкретно-корисною працею медика із застосуванням спеціальних технологій. Сам по собі зміст не виражає економічну сутність медичної послуги і не є предметом дослідження в економічній теорії. Соціально-економічна форма, навпаки, відображає комплекс соціально-економічних відносин з приводу реалізації медичної послуги в рамках певного інституційного середовища. Медична послуга не існує без медичної допомоги, як немає форми без змісту. Значення цієї єдності зростає з розвитком і ускладненням соціально-економічних взаємозв'язків у процесі глобалізації світової економіки [4].

Упродовж останніх років помітними є зміни у вітчизняній сфері медицини, пов'язані з перебудовою соціально-економічних засад суспільства. У зв'язку з тим розширюються можливості застосування маркетингових інструментів та маркетингових механізмів у даній сфері.

Перебуваючи на стадії свого розвитку, ринок медичних послуг забезпечує потенційним споживачам належний доступ до якісного медичного обслуговування, впливаючи на збільшення тривалості життя, покращення здоров'я, збереження генофонду нації. На жаль, в Україні сучасний ринок медичних послуг є складним, багаторівневим, поліфункціональним утворенням, формується спонтанно і хаотично, а в деяких регіонах доволі повільно.

Нині потреба у розвитку ринку медичних послуг є не тільки актуальною проблемою, але й без перебільшення можемо стверджувати - життєво-необхідною. Адже, на сьогодні ринок медичних послуг є розбалансованим, а показники медико-демографічної ситуації є несприятливими та безперспективними.

Література

1. Закон України «Про охорону здоров'я громадян» (затв. ЗС РФ 22.07.1993 N 5487-1) (ред. від 07.03.2005).
2. Баєва О.В. Менеджмент у галузі охорони здоров'я : навч. посіб. - К. : Центр учбової допомоги, 2008.
3. Баєва О.В. Специфіка конкурентних відносин в галузі охорони здоров'я // В кн.: «Концептуальні засади формування менеджменту в Україні»: Зб. матер. Всеукраїнської наук.-практ. конф. – К. : МАУП, 2006.-С.163-167.
4. Зацна Л. Я. Маркетинг медичних послуг та особливості розвитку медичних установ [Електронний ресурс].- Режим доступу : iris-nbuiv.gov.ua/.
5. Камінська Т.М. Економічний зміст понять «медичні послуги» та «послуги охорони здоров'я» // Трансформаційні процеси у соціальній сфері: Зб. наук. пр. / НАН України. – Ін-т економіки; Ред. кол.: Новіков В.М. та ін. – К., 2003. – С. 107-113.

УДК 37: 336.

Н.В. БОШОТА, В.І. ОРОС
Мукачівський державний університет

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСУВАННЯ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ

Кожна країна має свої особливості фінансової системи, особливості побудови фінансового забезпечення різних сфер економіки, у тому числі і такої важливої, як освіта. Проблеми, пов'язані з фінансуванням та підвищенням ефективності фінансового забезпечення освіти, є предметом наукового пошуку вчених різних країн. Система фінансового забезпечення освіти має створити стабільні передумови для її розвитку та функціонування, а також для реалізації важливої функції освіти як чинника суспільного прогресу.

На відміну від інших галузей економіки, де науково-технічний прогрес відносно здешевлює послуги, прогрес освіти супроводжується їхнім подорожчанням.

На сьогоднішній день вищі навчальні заклади надзвичайно гостро відчувають нестачу коштів для свого розвитку. Це стосується як державних і комунальних, так і приватних навчальних закладів. Не зважаючи на те, що джерелами фінансування державних навчальних закладів визначено кошти державного бюджету та інші не заборонені законодавством джерела, насамперед, власні надходження від надання освітніх послуг, частка першої складової щороку зменшується. Звичайно, це стосується не усіх навчальних закладів, є й винятки, проте загальна тенденція є саме такою: держава постійно сигналізує керівникам вищої школи про необхідність активного і самостійного пошуку фінансових ресурсів для своєї діяльності.

Через брак коштів основними статтями видатків навчальних закладів є оплата праці, нарахування на заробітну плату, оплата комунальних послуг та енергоносіїв, а капітальні видатки по більшості вищів зведені фактично нанівець. Проте державні вищі навчальні заклади гостро відчувають нестачу фінансових ресурсів. Це пов'язано насамперед з тим, що держава практично не фінансує поточні та капітальні ремонти у вищому навчальному закладі,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>